

פרשת במדבר תשפד – לאן נעלמו ילדי משה רבנו?

1. **במדבר ג:** ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני: ואלה שמות בני אהרן הבכור נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אלה שמות בני אהרן הכהנים המשחים אשר מלא ידם לכהן ... וידבר ה' אל משה לאמר: הקרב את מטה לוי והעמדת אתו לפני אהרן הכהן ושרתו אתו: ושמרו את משמרתו ואת משמרת כל העדה - **רש"י:** 'ואלה תולדות אהרן ומשה' - ואינו מזכיר אלא בני אהרן? ונקראו 'תולדות משה' לפי שלימדן תורה, שכל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. 'ביום דבר ה' את משה' - נעשו אלו תולדות שלו שלימדן מה שלמד מפי הגבורה.
- שופטים יח:** ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני – **בבא בתרא קט:** וכי בן מנשה הוא? והלא בן משה הוא, דכתיב 'בני משה גרשם ואליעזר'? אלא מתוך שעשה מעשה מנשה, תלאו הכתוב במנשה (רש"י: הנו"ן במילה 'מנשה' היא תלויה, לפי שהיא יתירה, דבן משה הוא).
- דברי הימים א כג, טו:** בני גרשום – שבואל ... **שם כד:** ושבואל בן גרשם בן משה נגיד על האוצרות [בימי דוד]. **בבא בתרא קי, א:** וכי 'שבואל' שמו והלא 'יהונתן' שמו? אמר רבי יוחנן ששב לאל בכל לבו.
- שמות יח:** וייקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שילוחיה ואת שני בניה: שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: ושם האחד אליעזר כי אלוקי אבי בעזרי ויצלני מחרב פרעה - **משך חכמה:** מה שלא קרא להראשון 'אליעזר', כי לא רצה שיהיה בשמו שם 'אל', כי יצא ממנו יונתן שנעשה משרת כהן לפסל מיכה.
- במדבר כז:** וידבר משה אל ה' לאמר: יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה – **במדבר רבה שם** – כיון שירשו בנות צלפחד אביהן, אמר משה: הרי השעה שאתבע צרכי. אם הבנות יורשות, בדין הוא שירשו בני את כבודי. אמר לו הקב"ה: 'נוצר תאנה יאכל פריה' (משלי כז יח) – בניך ישבו ולא עסקו בתורה, יהושע הרבה שרתך והרבה חלק לך כבוד והוא היה משכים ומעריב בבית הועד שלך, הוא היה מסדר את הספסלים והוא פורס את המחצלות ... כדאי הוא שישמש את ישראל.
2. **ספר אפריון פרשת תצוה:** אמאי לא נמשכה רוממות משה לזרעו אחריו ולא זכה לבן שימלא מקומו? היה זה בהשגחת הבורא יתברך שלא יהיה למשה בן הראוי למסור לו התורה, כי היו סבורים העולם שגם כתר תורה היא ירושה, כמו כתר כהונה וכתר מלכות והיו פונים עצמן מן התורה. לכן הראה הקב"ה כי התורה איננה בירושה, אלא הפקר וכל הרוצה לזכות יכול לזכות בה.
- רמבם תלמוד תורה א:** בשלושה כתרים נכתרו ישראל: כתר תורה, וכתר כהונה, וכתר מלכות. כתר כהונה זכה בו אהרון, כתר מלכות זכה בו דוד, כתר תורה הרי הוא מונח ועומד ומוכן לכל, שנאמר 'מורשה קהילת יעקב'. כל מי שירצה יבוא וייטול.
- מדרש החפץ במדבר ג, א:** ולמה לא זכר בני משה [עם תולדות אהרן בפרשתנו]? לפי שלא זכו ליציאת מצרים ולא לעבור בים עם בני ישראל, אלא היו עם יתרו. **רש"י:** 'אחר שילוחיה' - כשאמר לו הקב"ה במדין 'לך שוב מצרימה ויקח משה את אשתו ואת בניו וגו' ויצא אהרן לקראתו ויפגשו בהר האלוקים ... אמר אהרן על הראשונים אנו מצטערים ואתה בא להוסיף עליהם?! אמר לה משה: לכי לבית אביך, נטלה שני בניה והלכה לה.
- אור החיים שמות לב, י:** 'למה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת ממצרים' - בא לסתור מה שאמר 'ואעשה אותך [ויולדך] לגוי גדול', כי לא יתכן שימצא הכנת אושר הצדקות כאשר ימצא בעם זה שהוציאים ממצרים, משא"כ בני משה... שלא ידעו ואינם בגדר יציאת מצרים, והפסד זה אין לו תיקון בבני משה.
3. **תוכן מליקוטי שיחות יח/345 ואילך:** גדולת משה לא עברה לזרעו אחריו, שכן עבודת משה הייתה בדרך מלמעלה למטה, ללמד תורה שמונעת את כל העניים הבלתי רצויים בדרך גילוי אור שדוחה חושך. אכן התחתון מואר ונלקח על ידי האור, אבל היות שה'מטה' עצמו לא הזדכך, הנה כאשר **גילוי האור פוסק - נשאר המטה במצבו ומעמדו הקודם.** לכן לא הובטח לו 'בריתי שלום לו ולזרעו אחריו'.
- מכתב מהרבי באנגלית (תורגם בגיליון התקשרות 847):** הפן החשוב בימינו הוא חוסר קבלת עול, לא רק עול מלכות שמיים, אלא קבלת סמכות בכלל, כולל סמכות ההורים והמורים ומוראה של מלכות ברחוב. ילדים אמריקניים מתחנכים ברוח החופש והעצמאות והדבר הביא להרגשה של ביטחון עצמי, ועד שהרוצה לשחות נגד הזרם מראה שהוא יכול להערים על המשטרה ומערכת המשפט. חשבת זמן רב ומתוך מאמץ רב כיצד למצוא דרך להשפיע על ילדי אמריקה לרעיון של התבטלות לפני בעל סמכות? הגעתי למסקנה שהדרך היחידה היא על-ידי מערכת של משמעת ומילוי פקודות שהם **רגילים לה, מערכת כזאת שהילדים עצמם ימצאו אותה קרובה לרוחם.**